

ІНСТРУМЕНТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЇ. ЇХ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Горська С. М.,
асистент

Нікітін Є. Є.,
студент

Криворізький національний університет

JEL classification: E27

Домогосподарство є одним з важливих елементів будь-якої економічної системи. Важливою складовою функціонування фінансів домогосподарств є формування заощаджень, котрі не лише сприяють задоволенню майбутніх потреб домашнього господарства, а й впливають на розвиток національної економіки загалом. Однак для того, щоб заощадження населення були ефективно використані іншими економічними одиницями, вони спершу мають бути належним чином організовані, а потім трансформовані в інвестиції за допомогою різноманітних інструментів, що обертаються на фінансовому ринку країни. [1]

Найчастіше українці зберігають свої заощадження у твердій іноземній валюті та на депозитних рахунках банку, рідше - використовуються інструменти фондового ринку.

Основною перевагою використання іноземної валюти для заощаджень є те, що вона більш стабільна, на відміну від національної, але при цьому жодна дохідність не генерується (окрім курсової різниці). При цьому вона також знаходиться під впливом інфляції.

Депозит в свою чергу дає фіксований відсотковий дохід, в цілому є безризиковим інструментом, але ставки за ним напряду залежать від макроекономічної ситуації в країні, рівня інфляції, облікової ставки центрального банку та ін.

Інструменти фондового ринку, в свою чергу, не мають обмежень по дохідності, але варто також розуміти, що операції з ними можуть принести як прибуток, так і збиток.

Маючи заощадження варто звертати увагу на рівень інфляції, тому що з часом валюта має тенденцію до втрати своєї купівельної спроможності. Доцільно завжди дивитись на реальну дохідність заощаджень, яка розраховується як дохідність з врахуванням інфляції.

Який зі способів зберігання заощаджень є більш ефективним розглянемо на наступному прикладі. Для цього порівняємо показники доларової інфляції, середньої ставки доларового депозиту в українських

банках та динаміку американського індексу широкого ринку SP500, який враховує динаміку акцій 500 найкрупніших американських компаній з різних секторів економіки.

Таблиця 1

Динаміка показників інфляції, дохідності по депозитам та американського індексу широкого ринку SP500 за останні 5 років

Показник	Роки				
	2017	2018	2019	2020	2021 (Ікв)
Інфляція, %	2,1	1,9	2,3	1,4	1,3
Дохідність депозитів, %	3	2,9	2,5	1,8	1,4
Динаміка SP500, %	19,4	-6,8	28,8	13,6	12,7

З наведеної таблиці можна побачити чіткий тренд на зниження ставок за депозитами у доларах США. Перш за все це пов'язано з наявною м'якою монетарною політикою світових центральних банків, у тому числі і Федеральною Резервною Системою США, в результаті чого фінансова система наповнюється достатньою ліквідністю для того, аби ставки по депозитам знижувались.

При цьому м'яка монетарна політика позитивно впливає на фондовий ринок. Світові компанії отримують можливість кредитуватися дешевим ресурсом, а програми ЦБ з викупу активів з ринку наповнюють його ліквідністю.

Лише у 2018 році фондовий ринок впав через згорання м'якої грошово-кредитної політики, але, проаналізувавши наслідки своїх дій, монетарні органи влади змінили свої "яструбині" настрої на експансіоністську монетарну політику, після чого фондовий ринок знову почав зростати.

Але якщо порівняти реальну дохідність по депозитним вкладам та інвестиціям в інструменти фондового ринку, незважаючи на період (окрім 2018 року), реальна дохідність останніх значно більша.

За результатами першого кварталу 2021 року реальна дохідність депозитів складає 0,1 відсоток, а інструментів фондового ринку - 11,4%. Попереду ще 9, але можна спрогнозувати, що реальна дохідність депозитів у доларовому еквіваленті в цьому році зайде у від'ємну зону.

Звичайно, слід враховувати й те, що у разі значного зростання рівня інфляції, центральні банки будуть проводити рестрикційну монетарну політику, що може призвести до зростання ставок по депозитам та

вплинути на динаміку цін на фінансові інструменти фондового ринку, але, на нашу думку, цей ефект не буде довготривалим.

Яким чином можна перетворювати заощадження на інвестиції на ринку цінних паперів? Самий простий спосіб, який підійде новачкам - це купівля ETF (exchange-traded fund). Це біржові інвестиційні фонди, якими керують крупні інвестиційні банки та компанії. Фінансові інститути формують у цьому фонді пул із активів, які повторюють структуру індексів, найкращих компаній за певними секторами.

Більш досвідчені учасники ринку можуть створювати власні інвестиційні портфелі, це може дати більшу прибутковість, але при цьому зростають й ризики.

Отже, підсумовуючи вище наведене, можна зробити висновок, що дохідність інвестицій у фінансові інструменти фондового ринку є вищою ніж за депозитами вкладками, тому слід вкладати свої заощадження у фінансові інструменти фондового ринку ніж зберігати їх на депозитних рахунках або в іноземній валюті.

Література

1. Кізима Т. Домогосподарства на фінансовому ринку України: поведінково-мотиваційний аспект / Т. Кізима, А. Кізима // Світ фінансів. - 2016. - Вип. 3. - С.89-101.[електронний ресурс <http://dspace.wnu.edu.ua/bitstream/316497/7441/1/Кізима%20Т..pdf>].

УДК 005.963.1:[616-036.21:578.834]

ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН В НАВЧАННІ ПЕРСОНАЛУ, ЩО СПРИЧИНЕНІ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19

Собіщанська О. М.

студентка

Криворізький національний університет

JEL classification: J24; M530

Пандемія COVID-19 внесла корективи у всі типи освіти. В даний час не лише змінюється спосіб комунікації та донесення знань і компетенцій - відбувається повне перепроектування навчальних програм і способів їх реалізації. Ситуація, що склалася у світі та необхідність дотримання карантинних заходів продемонстрували бізнесу необхідність організувати і розвивати корпоративне навчання і комунікації в форматі онлайн.

Втрата певними категоріями працівників можливості працювати на попередній роботі спричинює пропозицію на ринку праці. В цей же час